

AAV-002-001213 Seat No. _____

B. Com. (CBCS) (Sem. II) Examination

April / May - 2016

Business Management - II

(Operation Mgt.)

(New Course)

Faculty Code : 002
Subject Code : 001213

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70]

સૂચના : (1) MCQ પ્રશ્નોના ઉત્તરો ઉત્તરવહીમાં જ આપવાના રહેશે.
 (2) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
 (3) દરેક પ્રશ્નના ગુણ પ્રશ્નની જમણી બાજુએ દર્શાવેલ છે.

विभाग - 1

1 MCQ :

20

- (1) યોગ્ય સમયે, યોગ્ય સ્થળે, યોગ્ય વ્યક્તિથી અને યોગ્ય કાર્ય દ્વારા શું દેખાડાય ?
(A) ક્ષમતા (B) સેવા
(C) વિવાદ (D) ઉત્પાદન

(2) ઉત્પાદન પ્રક્રિયામાં પરિવર્તન _____ ને લીધે શક્ય છે ?
(A) ટેક્નિક (B) ઔદ્યોગિક કાંતિ
(C) કામદારની ક્ષમતા (D) વૈશ્વકીકરણ

(3) ઉત્પાદન માનવીની જરૂરિયાત સંતોષે છે એટલે તેમાંથી _____ નું સર્જન થાય છે.
(A) પૈસા (B) તૃણિગુણ
(C) સંચાલન (D) ઉત્પાદન

(4) કિયાત્મક સંચાલનમાં કયા હેતુનો સમાવેશ નથી થતો ?
(A) ગુણવત્તાવાળી પેદાશ બનાવવી.
(B) ગ્રાહકનો સંતોષ મેળવવો.
(C) ઉત્પાદનમાં ટેક્નોલોજીનો ઉપયોગ કરવો.
(D) વધુમાં વધુ વ્યાજ મેળવવું.

(5) કિયાત્મક સેવા એ શું ?

- (A) પરિવર્તનશીલ (B) અપરિવર્તનશીલ
(C) સંચાલન (D) આમાંથી એકપણ નહિ

(6) લાંબાગાળાની વ્યૂહરચનાનો આધાર _____ પર રહેલો છે.

- (A) હેતુઓ (B) લક્ષ્ય
(C) સંચાલન (D) બજાર

(7) નિગમ વ્યૂહરચનાના મુખ્યત્વે કેટલા પ્રકાર છે ?

- (A) બે (B) છ
(C) ચાર (D) પાંચ

(8) કિયાત્મક ધ્યેય શેના ધ્યેયો સ્પષ્ટ કરે છે ?

- (A) નિગમના ધ્યેયો (B) ઉત્પાદન કાર્ય
(C) ધંધાકીય એકમ (D) ગુણવત્તા સંચાલન

(9) નીચેનામાંથી ક્યું પરિબળ સ્થાન પસંદગીને અસર કરે છે ?

- (A) બજારની સમીપતા (B) વાહનવ્યવહારનો ખર્ચ
(C) પાવર (D) ઉપરનામાંથી એકપણ નહિ

(10) _____ એ સ્થાન પસંદગીનું પ્રથમ પગથિયું છે.

- (A) સ્થાનિક પ્રદેશની પસંદગી કરવી
(B) પ્રાદેશિક વિસ્તારની પસંદગી કરવી
(C) આંતરિક અથવા આંતરરાષ્ટ્રીય સ્થળની પસંદગી કરવી
(D) ઉપરનામાંથી એકપણ નહિ

(11) સ્થાનના વિકલ્પોનું મૂલ્યાંકન કરવાની કેટલી પદ્ધતિ છે ?

- (A) બે (B) ત્રણ
(C) પાંચ (D) ચાર

(12) _____ પરિબળ એ પ્રાદેશિક વિસ્તારની પસંદગી કરવા માટે અસર કરતું નથી.

- (A) બજારની સમીપતા (B) સરકારી નીતિ
(C) સ્થાનિક ભૂગોળ (D) માહિતી સંચારની સગવડતા

(13) એરકાફ્ટ એ _____ ને ઉદાહરણ છે.

(14) નીચેનામાંથી ક્યાં પરિબળ કારખાના વિન્યાસને અસર કરે છે ?

(15) નીચેનામાંથી ક્યો હેતુ સારા કારખાના વિન્યાસનો હેતુ નથી ?

- (A) યોગ્ય વીજળી પુરવઠો
 - (B) વધુમાં વધુ અકસ્માતોની શક્યતાઓ
 - (C) ભંગાર અને બગાડનો ઓછો ખર્ચ
 - (D) કામદારોને સુરક્ષા અને સલામતી પૂરી પાડવી

(16) પ્રભ્યાત કારખાના વિન્યાસના કેટલા પ્રકાર છે ?

- (A) બે (B) ગ્રામ
(C) ચાર્ચ (D) એ

(17) TQM એટલે _____

- (A) ટોટલ કવાલિટેટીવ મેનેજમેન્ટ
 - (B) ટ્રેન કવાલિટી મેનેજમેન્ટ
 - (C) ટોટલ કવાલિટી મેનેજમેન્ટ
 - (D) ટ્રેડ કવાલિટી મેનેજમેન્ટ

(18) ક્યું તત્ત્વ નીચેનામાંથી TQMનું નથી ?

- (A) ગ્રાહક અભિમુખતા (B) કર્મચારીની સામેલગીરી
(C) સતત સુધારણા (D) ઉપરના બધા જ

(19) વસ્તુની ગુણવત્તા ગ્રાહક કઈ રીતે નક્કી કરે છે ?

- (A) વસ્તુને બહારથી જોઈને.
- (B) વસ્તુની જાહેરાત વાંચીને.
- (C) વસ્તુને જાતે વાપરીને
- (D) કોઈ બીજા વ્યક્તિના કહેવાથી

(20) ઇન્ટરનેશનલ ઓર્ગનાઇઝેશન ઓફ સ્ટાન્ડર્ડાઇઝેશન દ્વારા ગુણવત્તા માટે _____ શ્રેણીની સિસ્ટમ બનાવી છે.

- (A) 1900
- (B) 9000
- (C) 9500
- (D) 22,000

વિભાગ-2

2 કિયાત્મક સંચાલન એટલે શું ? તેના હેતુઓ અને કાર્યક્ષેત્ર સમજાવો. 10
અથવા

2 ઉત્પાદન સંચાલન એટલે શું ? તેના કાર્યોની વિગતવાર ચર્ચા કરો. 10

3 નિગમ વ્યૂહરચનામાં બાજર પૃથક્કરણ સમજાવો. 10
અથવા

3 સામૂહિક ઉત્પાદન સમજાવો. 10

4 સ્થાન-પસંદગી એટલે શું ? સ્થાન પસંદગીનું મહત્વ સમજાવો. 10
અથવા

4 સ્થાન-પસંદગીની સ્પષ્ટતા કરો. સ્થાન-પસંદગીને અસર કરતાં પરિબળોની ચર્ચા કરો. 10

5 કારખાના વિન્યાસનો અર્થ અને હેતુઓ સમજાવો. 10
અથવા

5 કારખાના વિન્યાસને અસર કરતાં પરિબળોની ચર્ચા કરો. 10

6 ગુણવત્તા એટલે શું ? ગુણવત્તા સંચાલન એટલે શું ? ગુણવત્તા સંચાલનની જરૂરિયાત જણાવો. 10

અથવા

6 “ગુણવત્તા સંચાલન એટલે સતત સુધારણાની પ્રક્રિયા.” - સમજાવો. 10

ENGLISH VERSION

Instructions :

- (1) Write the answer of the MCQ in main answer book.
- (2) All questions are compulsory.
- (3) Right hand side figures show marks of each question.

SECTION - I

1	M.C.Q. :	20
----------	-----------------	-----------

- (1) What is indicated by right time, right place, write person and write function ?
 - (A) Capacity
 - (B) Service
 - (C) Dispute
 - (D) Production
- (2) Changes are possible in production process due to _____.
 - (A) Technic
 - (B) Industrial revolution
 - (C) Capacity of workers
 - (D) Globalization
- (3) Production satisfies the need of human beings so it creates _____.
 - (A) Money
 - (B) Utility
 - (C) Management
 - (D) Production
- (4) Which objective is not include in Operation Management ?
 - (A) To make qualitative product
 - (B) To get the customer satisfaction
 - (C) Using of the technology in production
 - (D) To get the maximum interest
- (5) Service operations are _____.
 - (A) Flexible
 - (B) Inflexible
 - (C) Management
 - (D) None of the above
- (6) Long term strategy are depends on _____.
 - (A) Objective
 - (B) Mission
 - (C) Management
 - (D) Market

- (7) How many types of corporate strategy ?
(A) Two (B) Six
(C) Four (D) Five
- (8) Which objectives are clear by the operations objective ?
(A) Corporate Objective
(B) Production Works
(C) Business Entity
(D) Quality Management
- (9) Which of the following is a factor affecting plant location ?
(A) Nearness to the market
(B) Cost of transportation
(C) Power
(D) All of the above
- (10) The first step in plant location is _____.
(A) To select the locality
(B) To select the region
(C) To decide domestic or international location
(D) None of the above
- (11) How many methods of evaluating location alternatives ?
(A) Two (B) Three
(C) Five (D) Four
- (12) _____ is a factor that does not influence the selection of region.
(A) Nearness to the market
(B) Government policy
(C) Topography
(D) Communication facility
- (13) Aircraft is an example of _____.
(A) Process layout (B) Static layout
(C) Product layout (D) Plant layout

- (14) Which of the following is a factor affecting plant layout ?
(A) Location (B) Maintenance
(C) Manpower (D) All of the above

(15) Which of the following is not an objective of a good plant layout ?
(A) Appropriate lighting
(B) Maximum possibility of accidents
(C) Lowering cost of scrap and waste
(D) To provide safety and security to workers

(16) How many types of popular plant layout ?
(A) Two (B) Three
(C) Four (D) Six

(17) TQM means _____.
(A) Total Qualitative Management
(B) Trend Quality Management
(C) Total Quality Management
(D) Trade Quality Management

(18) Which of the following is not an element of TQM ?
(A) Customer oriented
(B) Employee involvement
(C) Continuous improvement
(D) All of the above

(19) How a consumer decides the quality of product ?
(A) From outerview
(B) From advertise
(C) By using
(D) From someone's reference

(20) International Organization of Standardization has implanted _____ service for quality.
(A) 1900 (B) 9000
(C) 9500 (D) 22,000

SECTION - II

- 2** Define Operation Management. Discuss its scope and objectives. **10**

OR

- 2** What do you mean by production management ? Discuss its functions in detail. **10**

- 3** Explain the market analysis in Corporate Strategy. **10**

OR

- 3** Explain the Mass Customization. **10**

- 4** What is plant location ? State the importance of plant location. **10**

OR

- 4** Define plant location. Explain the factors affecting plant location. **10**

- 5** Explain the meaning and objectives of plant layout. **10**

OR

- 5** Discuss the factors influencing plant layout. **10**

- 6** What is quality ? What is quality management ? Explain the need of quality management. **10**

OR

- 6** “Quality Management is a continuous improvement process”. Explain it. **10**